

Lees de digitale krant

[HOME](#) [REGIO'S](#) [SPORT](#) [EXTRA](#) [PUZZELS](#)

[Haarlem](#) [IJmond](#) [Uitgelicht](#)

[Home >](#) [Regio >](#) [Haarlem](#)

Premium

Kever vernielt de appeloogst, telers zijn wanhopig: 'We hebben nog nooit zo'n lege boomgaard gehad'

Hedske Vochtelo

Vandaag om 07:51

LISSERBROEK

Nederlandse fruittelers luiden de noodklok. De appelbloesemkever doet het dit seizoen erg goed maar mag niet meer worden bestreden met het

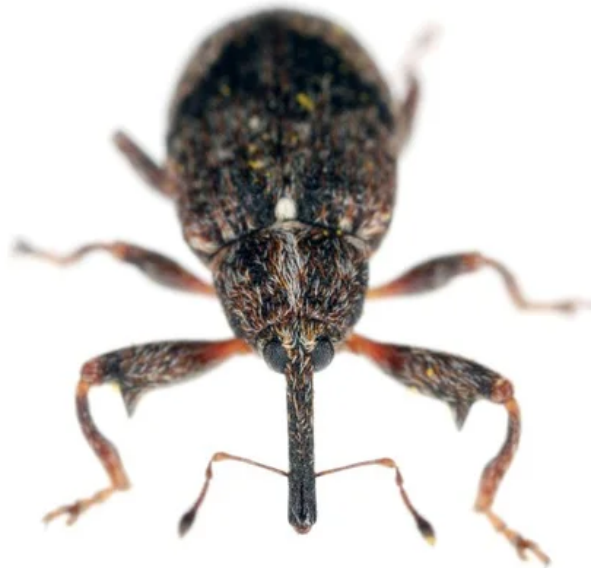
biologische bestrijdingsmiddel Raptol. De helft van de appeloogst is al aangetast. „Er moet nu iets gebeuren, anders gaat de teelt eraan.”

Op De Olmenhorst in Lisserbroek is het dweilen met de kraan open. De boomgaard staat er leeg bij. Boomgaardmanager Anton Haalboom (58) werkt al 26 jaar op het landgoed. „We hebben nog nooit zo’n lege boomgaard gehad. Normaal telen we hier 40 ton per hectare. Dit jaar is dat slechts 25 ton.”

Gelukkig zijn er ook percelen waar wel appels hangen. Haalboom laat een jonge appel zien. „En deze is eigenlijk ook al niet meer goed. Deze is aangeprikt door de appelbloesemkever. Dat zie je aan dit gaatje. De handel geeft minder voor zo’n appel.”

In maart kruipt de appelbloesemkever onder de boomschors vandaan waar hij heeft overwinterd. De vrouwtjeskever legt dan een eitje in de bloesem van de appelboom. Vervolgens eten de rupsen de bloemetjes op, waardoor ze niet tot bloei kunnen komen. „Vorig jaar zat de kever maar in drie bloemetjes per boom, dit jaar is het geëxplodeerd”, vertelt Haalboom. Door het koude voorjaar kreeg de kever meer kans om eitjes te leggen. „De knop van de bloesem is langer in het zogenaamde muizenorenstadium gebleven. Dit is voor de kever het ideale stadium om eitjes te leggen.”

Crisisoverleg

Daar komt nog eens bij dat vanwege Nederlandse wetgeving dit jaar geen gebruik gemaakt mag worden van bepaalde verdelgingsmiddelen. Zoals het biologische Raptol, een middel op basis van koolzaadolie en het plantenextract pyrethrine. Particulieren vinden het middel in de schappen van de bouwmarkt. „In Duitsland en België mogen telers dit middel wel gewoon gebruiken. Je ziet dat de appeloogst daar nauwelijks is aangetast”, zegt voorzitter Ron Mulders van de Nederlandse Fruittelers Organisatie (NFO). Hij weet dat bij veel telers in Limburg de helft van de oogst verloren is gegaan. „Nederland wil politiek het beste jongetje van de klas zijn, maar onze telers zitten met de handen in het haar. Er wordt gespeeld met hun continuïteit.”

Mulders voerde dinsdag crisisoverleg met verschillende telers, onderzoekers van de Proeftuin Randwijk van de Wageningen Universiteit en ook met De Olmenhorst. „Voor een biologisch bedrijf als De Olmenhorst, dat zo goed zijn best doet voor de natuur, is het extra zuur om de helft van je oogst verloren te zien gaan. Er moet voor dit soort bedrijven echt een oplossing komen.”

Het familiebedrijf bestaat volgend jaar 170 jaar. „Mijn vader begon als een van de eersten met volledige biologische appelteelt”, zegt Amber Elisa de Clercq, algemeen directeur bij De Olmenhorst. „Iedereen verklaarde hem voor gek. Inmiddels telen we al bijna dertig jaar biologisch. En dat werpt z’n vruchten af. Vanwege ons bodembeleid, is de biodiversiteit aanzienlijk toegenomen. De doelstelling van het Europees Parlement is dat in 2030 vijftien procent van de fruitteelt biologisch moet zijn. Maar op deze manier wordt het ons erg moeilijk gemaakt.”

Op het landgoed hebben 9.000 mensen een adoptieboom. „Een enorme puzzel. Ons uiteindelijke doel is om al onze adoptanten en bezoekers dit seizoen toch een fijne plukervaring te bezorgen.”

Uitwas

Ook in de biologische proeftuin van de Universiteit Wageningen in Randwijk hebben deze kevertjes dit jaar 95 procent van de bloemen aangetast. Dit ondanks een onderzoek naar gifloze bestrijding van de kever. „We zijn gestart met een proef om de appelbloesemkever af te vangen met kunststofbuisjes. Wanneer de kevers in winterslaap gaan, kruipen ze normaal achter de schors van de boom. Nu kiezen ze voor de buisjes. We vangen ze af en vernietigen ze voordat ze in maart schade kunnen aanrichten aan de knoppen. Op deze manier hebben we in onze proeftuin de helft van de kevers

afgevangen. Maar we constateren dat je met deze methode geen grote schade voorkomt bij een grote uitbraak als dit jaar”, legt wetenschappelijk onderzoeker entomologie Herman Helsen uit.

Helsen bezit handboeken over fruitteelt uit de negentiende eeuw waarin de appelbloesemkever al wordt genoemd. „Zo lang er appels worden geteeld, zo lang is dit insect er ook al. We hebben de afgelopen jaren veel alternatieve bestrijdingsmogelijkheden onderzocht, maar niks blijkt nog effectief. Telers houden het zonder biologische bestrijdingsmiddelen niet jaren vol.”

Ook De Olmenhorst maakte dit jaar gebruik van de methode van de universiteit van Wageningen. „We hebben 20.000 buisjes in de bomen gehangen om de kevers af te vangen. Dat was een gigantische klus, want alles moest handmatig. Met de inzet van ons personeel, vrijwilligers en een sociale werkplaats is dit uiteindelijk gelukt. Zelfs na het verjaardagsetentje van mijn zusje zijn we weer keihard aan de slag gegaan. Maar is een druppel op de gloeiende plaat gebleken”, vertelt De Clercq.

Noodklok

De NFO luidt dan ook de noodklok. „Natuurlijk spuiten Nederlandse telers liever niet, maar met een plaag van dit formaat kunnen ze niet anders”, zegt Mulders. De NFO wil

daarom ook zo snel mogelijk in gesprek met de overheid. Dat moet dan wel snel gebeuren met oog op volgend seizoen, vindt De Clercq van De Olmenhorst. „In maart komt hij immers weer tevoorschijn. Het politieke zomerreces begint al bijna, terwijl we in oktober echt een antwoord nodig hebben of we volgend jaar weer mogen gaan spuiten.” De ondernemer dringt aan op een duurzame oplossing. „We dragen bij aan de Europese doelstellingen, daarom dringen we aan op een duurzame oplossing. We willen dat de overheid een langetermijnoplossing kiest. Het kan niet zo zijn dat we duurzaamheidsdoelstellingen niet halen vanwege Nederlandse regelgeving. Daarmee helpen we duurzame bedrijven om zeep”, aldus de Clercq.

Lees ook: [Landgoed De Olmenhorst wil het groene hart van Haarlemmermeer-Zuid worden: 'Identiteit behouden, maar wel met de tijd mee'](#)

Perenknopkever

Ook de perenknopkever is een bedreiging voor de Nederlandse fruittelers. Het insect bezorgt de onderzoekers van Proeftuin Randwijk flinke kopzorgen. „Voor dit insect hebben we nog geen duurzame bestrijdingsmethode kunnen vinden. We kunnen deze soort niet met buisjes afvangen”, zegt Herman Helsen. Dat merkt ook

teler Hugo Schipper uit het Noord-Hollandse Westwoud. „Ik ben een kleine kweker, ik heb zo'n 30.000 bomen. Daar is dit jaar 15 procent van aangetast. Het is een grillig beest en lastig om te bestrijden.” De perenknopkever overwintert als larve in de gemengde knoppen. In het voorjaar verpopt de larve en vanaf half mei verschijnt de volwassen kever. De kever is tot half juni in het gewas te vinden, waar hij in aanleg zijnde knoppen beschadigt. Daarna gaat de kever in zomerrust. In september komt de kever weer tevoorschijn en legt hij zijn eieren in de gemengde knoppen, één ei per knop. Hieruit ontwikkelt zich in oktober de larve, die vervolgens in het eerste stadium overwintert. Vanaf maart komt de ontwikkeling weer op gang en vervelt de larve drie keer. Tijdens deze ontwikkeling wordt de perenknop leeg gevreten.

Tip de redactie

Reageer →

Nieuws update?

Iedere middag het laatste nieuws in je inbox.

E-mailadres

Aanmelden

Lees [hier](#) ons privacybeleid.

LEES MEER OVER

lisserbroek

MEER NIEUWS UIT HAARLEM

Premium

Kever vernielt de appeloogst, telers zijn wanhopig: 'We hebben nog nooit zo'n lege boomgaard gehad'